

Utvalget som skal utrede
skatterådgiveres opplysningsplikt og
taushetsplikt

Dato: 25.04.2019
Vår ref.: 19-432/HH

Opplysningsplikt om skatteplanleggingspakker mv.

Finans Norge viser til at utvalget blant annet er bedt om å vurdere behovet for en egen opplysningsplikt om skatteplanleggingspakker mv. i Norge. Dersom utvalget skulle komme til at det bør innføres en slik rapporteringsplikt her i landet, er det svært viktig at regelverket gjøres tydelig og målrettet. Rapporteringsplikten kan komme til å favne svært vidt om det ikke foretas hensiktsmessige avgrensninger. Våre medlemmers bekymring er særlig knyttet til at det uten nærmere avgrensning er risiko for at finansforetakene vil bli rapporteringspliktig for en betydelig del av sin ordinære virksomhet. Vi vil spesielt fremheve at opplysningsplikten ikke må ramme ordinære finansielle tjenester. Rapporteringsplikten må heller ikke gjelde for arrangementer som medfører skattefordeler som har vært tilsiktet fra myndighetenes side.

Tilsvarende bekymringer er også uttrykt i mange EU-land. European Banking Federation (EBF) og Association for Financial Markets in Europe (AFME) har på denne bakgrunn utarbeidet et notat der problemstillingen er nærmere utdypet. Vi antar at EBF og AFMEs notat vil være til nytte for utvalgets arbeid og det er derfor vedlagt vårt brev. Notatet har tidligere blitt oversendt til EU-kommisjonen, EU-landenes skattemyndigheter, OECD m.fl.

Bakgrunn for utvalgets arbeid

Som det er redegjort for i mandatet for utvalget går utviklingen internasjonalt i retning av at det stilles sterkere krav om opplysningsplikt for både skattytere og deres rådgivere. Det følger av tiltak 12 i OECD/G20s BEPS-prosjekt («Base Erosion and Profit Shifting») at rådgivere og skattytere skal «disclose their aggressive tax planning arrangements». I tillegg har EU vedtatt et direktiv (Rådskdirektiv 2018/822 av 25.05.18 (DAC6)) som gir ulike mellommenn (advokater, skatterådgivere, revisorer og andre) opplysningsplikt om skatteplanleggingsstrategier som tilbys til kunder. EUs direktiv er i hovedtrekk i tråd med

tiltak 12 i OECDs BEPS-prosjekt. DAC6 er et minimumsdirektiv. Medlemslandene kan følgelig fastsette mer omfattende rapporteringskrav enn det som følger av direktivet.

I EU skal reglene være implementert i nasjonal rett innen utgangen av 2019 og den første utvekslingen av informasjon mellom medlemslandenes skattemyndigheter skal skje innen utgangen av oktober 2020. Direktivet gjelder i utgangspunktet ikke for Norge siden Norge ikke er forpliktet til å implementere EUs direktiver på skatteområdet.

Generelle kommentarer

Finansnæringen stiller seg generelt positiv til internasjonale initiativ som skal motvirke uønskede tilpasninger til skatteregler. Vi viser til at finansforetakene har investert betydelige ressurser i IT-systemer, ansatte og interne rutiner for å ivareta nye krav knyttet til registrering, overvåking og rapportering av informasjon om kunder og transaksjoner.

Videre vil vi bemerke at Norge har vært tidlig ute med å innføre regler som bidrar til å motvirke aggressiv skatteplanlegging, herunder regler om tynn kapitalisering, regler om begrensning av rentefradrag, regler om beskatning av norsk eierskap i lavskatteland (NOKUS) og regler om skattemessig gjennomskjæring.

Dersom utvalget skulle komme til at det bør innføres en tilsvarende opplysningsplikt her i landet som i EU, er det av avgjørende betydning at regelverket gjøres klart og målrettet. DAC6 åpner for en rekke tolkninger og skjønnsmessige vurderinger. Vi vil her spesielt rette oppmerksomheten mot bestemmelsene som angir hvilke arrangement som er rapporteringspliktige og hvilke aktører som har plikt til å rapportere opplysninger. Det er flere kjennetegn («hallmarks») som kan utløse rapporteringsplikt. Som rapporteringspliktig anses de som utformer, markedsfører, tilrettelegger eller organiserer et rapporteringspliktig arrangement. Rapporteringsplikten kan følgelig komme til å favne svært vidt om det ikke utarbeides utfyllende veiledning med hensiktsmessige avgrensninger. Våre medlemmers bekymring er særlig knyttet til at det uten nærmere avgrensning er risiko for at finansforetakene vil bli rapporteringspliktige for en betydelig del av sin ordinære virksomhet.

Rapporteringsplikt for finansforetak

Rapporteringsplikt for finansforetak bør slik vi ser det bare inntreffe dersom foretaket har tilrettelagt for og solgt et rapporteringspliktig arrangement. I slike situasjoner vil finansforetaket besitte relevant informasjon som vil kunne innrapporteres til skattemyndighetene.

Finansielle tjenester vil ofte utgjøre nødvendige tilleggstjenester til rapporteringspliktige arrangementer. Dette gjelder for eksempel tjenester knyttet til bruk av bankkonto, betalingstjenester, custodytjenester (forvaringstjenester) og långivning. Finansforetakene vil

i disse tilfellene ikke ha en rolle i forbindelse med tilretteleggingen av arrangementet og vil derfor ikke vite om det foreligger rapporteringsplikt eller ikke. For øvrig vil som regel en annen aktør være involvert i tilretteleggingen av arrangementet på en slik måte at rapporteringsplikt foreligger for denne aktøren.

Finansforetak bør generelt unntas fra definisjonen av «mellommann» i situasjoner hvor de leverer grunnleggende og nødvendige finansielle tjenester og produkter til kunder. Hvis rapporteringsplikten også skal gjelde her, kan resultatet bli at finansforetakene må informere kundene om at de innrapporterer alle situasjoner som potensielt kan falle inn under rapporteringsplikten. Dette vil i så fall lede til overrapportering og også gjøre det svært krevende for skattemyndighetene å skille ut relevante opplysninger.

Vi legger til grunn at rapporteringsplikten ikke vil gjelde for arrangementer som medfører skattefordeler som har vært tilsiktet fra myndighetenes side. Eksempelvis gjelder dette aksjesparekonto (ASK), fondskonto, individuell pensjonssparing (IPS), investeringer som er omfattet av fritaksmetoden, samt fusjoner og fisjoner.

Rapporteringsfrist

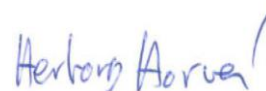
Det er viktig at det gis rimelig tid til innrapportering. Rapporteringsfristen på 30 dager som følger av nevnte EU-direktiv er slik vi ser det, for kort. Dette er en problemstilling som også er tatt opp i notatet fra EBF og AFME. Vi vil anta at en slik opplysningsplikt det her er tale om i liten grad vil kunne automatiseres.

Med vennlig hilsen

Finans Norge

Per Erik Stokstad
fagdirektør

Herborg Horvei
fagsjef

Vedlegg: Notat utarbeidet av EBF og AFME datert mars 2019 med tittel «Comments for EU tax authorities on the implementation of the DAC6»